

Odluka kojom se ukida zabrana obnašanja dužnosti u političkim strankama izrečena u odlukama visokog predstavnika o smjenjivanju dužnosnika

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku date u članku V Aneksa 10 (Sporazum o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje gore navedenog Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebice uvezhi u obzir članak II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada ocijeni da je to neophodno, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi sa provedbom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka sa Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u svezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme sukladno gore navedenom, "donošenjem obvezujućih odluka, kada ocijeni da je to neophodno", o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2) "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, kao i nesmetano funkcioniranje zajedničkih institucija";

Pozivajući se također na Aneks Deklaracije Vijeća za provedbu mira iz Madrija od 16. prosinca 1998. godine kojim je Vijeće potvrdilo da se liderima kojima visoki predstavnik, kao i Izboro prizivno potpovjerenstvo i Privremeno izboro povjerentsvo, zabrane da obnašaju službenu funkciju također može do dalnjeg zabraniti da se kandidiraju na izborima i obnašaju bilo koju drugu izbornu ili imenovanu javnu dužnost i dužnost u političkim strankama;

Konstatirajući da je prema Općem okvirnom sporazumu za mir i Zaključcima visoki predstavnik do sada ostvarivao svoje ovlasti s ciljem da smijeni dužnosnike sa javnih dužnosti u stošezdeset (160) navrata;

Podsjećajući da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na temelju poglavljia VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji glede provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje "ovlaštenje za donošenje obvezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine" (Vidi, npr. S/ RES /1247(1999), S/ RES /1305(2000), S/ RES /1357(2001), S/ RES /1396(2002) ili S/ RES /1491(2003)), ("Rezolucije"),

Uvjeren da se uporaba tih ovlaštenja pokazala i da se i dalje pokazuje neophodnom u sprječavanju opstrukcije provedbe Dejtonskog mirovnog sporazuma;

Imajući na umu, međutim, da sankcija smjenjivanja sa dužnosti koja je izrečena dužnosnicima na temelju ovlaštenja koja ima visoki predstavnik predstavlja vanrednu mjeru koja utječe na određena prava osobe koja je u pitanju, i da, budući da je sveobuhvatnog karaktera, ovakva sankcija može biti opravdana samo ako se: (1) smatra privremenim sredstvom, primjenjuje u jednom periodu i važi za jedan period u kojem služi unapređenju legitimnih ciljeva utvrđenih u Dejtonskom mirovnom sporazumu i zaključcima; i (2) donosi odmjereno i promišljeno, nakon detaljnog razmatranja svih relevantnih činjenica i čimbenika;

Konstatirajući zaključke Vijeća za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Europske unije u kojem je ono "pozdravilo napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla za deset godina od kraja rata, (...) s radošću pozdravilo činjenicu da je napredak koji je Bosna i Hercegovina postigla sada omogućio (Europskoj) Komisiji da da preporuku za početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju" i "ovlastilo Komisiju da započne pregovore u najkraćem roku";

Ubijeđen da početak pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju označava povijesni prag koji će, kad bude pređen, omogućiti Bosni i Hercegovini da se pridruži zajednici europskih država, kao i pružiti nove instrumente i mehanizme za prevazilaženje zaostalog nasljeđa rata;

Konstatirajući također u svezi s tim izjavu Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira datu u lipnju 2005. godine u kojoj izražava svoju "nakon da nastavi proces prijenosa nadležnosti na vlasti Bosne i Hercegovine (...). Krajnja točka ovog procesa će predstavljati važan korak u razvoju Bosne i Hercegovine – to će biti trenutak u kojem će Bosna i Hercegovina preuzeti odgovornost za svoju sudbinu u svoje ruke i krenuti naprijed putem koji vodi k integraciji u Europsku uniju";

Uzimajući u obzir činjenicu da je Upravni odbor Vijeća za provedbu mira na svom sastanku održanom u Sarajevu 23. lipnja 2006. godine konstatirao da "će Ured visokog predstavnika (OHR) odmah započeti s pripremama za zatvaranje 30. lipnja 2007. godine" i "da se priroda angažmana međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini mora promijeniti budući da je Bosna i Hercegovina napredovala iz faze mirovne provedbe ka fazi euro-atlantske integracije";

Prisjećajući se Kominikeja koji je donio Upravni odbor Vijeća za provedbu mira 15. ožujka 2006. godine, prema kojem je "visoki predstavnik ustanovio svoje planove novih mjera za rješavanje statusa dužnosnika koji su smijenjeni sa dužnosti";

Duboko uvjeren kako je zabrana tako velikog obima bila neophodna kako bi se odgovorilo na izazove koji su stajali pred Bosnom i Hercegovinom u njenom nastojanju da vrati mir, izgradi institucije, objedini državni identitet, premosti etničke podjele i djeluje u pravcu regionalne integracije, i to sve ubrzanim tempom da bi se prevazišao retrogradni zamah prošlosti ove države;

Podjednako uvjeren da takvu zabranu ubuduće treba izricati odmjereni budući da Bosna i Hercegovina pokazuje sve veću političku zrelost, između ostalog, pristupanjem pregovorima sa Europskom unijom;

Priznajući da se, obzirom na ovaj napredak, privremena vanredna mjeru kojom se smijenjenim dužnosnicima zabranjuje sudjelovanje u javnom životu mora preispitati i revidirati kako bi se osiguralo da predstavlja kontinuirani odgovor na aktualne okolnosti i da bude u skladu s njima;

Izvršivši ovo preispitivanje i revidiranje i zaključivši da, uz određena ograničenja, zabranu koja je izrečena smijenjenim dužnosnicima treba ukinuti;

Podsjećajući da je u studenom 2005. godine, nakon navedenog preispitivanja i revidiranja, visoki predstavnik donio Odluku kojom se ograničava obim zabrane obavljanja javne dužnosti kao dalji korak u liberalizaciji dosadašnjih smjenjivanja;

Podsjećajući također da su, na temelju prethodno navedene Odluke, osobe na koje se primjenjuju odluke visokog predstavnika kojima im se zabranjuje obavljanje javnih dužnosti, stekle pravo da se prijavljuju i, ako budu postavljene, zauzimaju mesta u organima državne službe na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, uz izuzetak rukovodnih mesta u državnoj službi i svih vrsta mesta u sektoru sigurnosti;

Prisjećajući se da je u travnju 2006. godine visoki predstavnik donio odluku kojom se dodatno ograničava obim zabrane obnašanja javne dužnosti, prema kojoj je smijenjenim dužnosnicima dato pravo da se prijavljuju i, ako budu postavljeni, obnašaju dužnosti na radnim mjestima u javnom preduzeću, javnoj ustanovi i svakoj drugoj instituciji na koju se ne primjenjuju dati zakoni kojima se uređuje državna služba a koja se djelomično ili u cijelosti financira iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini;

Ističući, međutim, da se ukidanje zabrane ne odnosi na dužnosnike koji su smijenjeni sa svoje dužnosti zbog onemogućavanja napora Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju ("MKSJ"), naročito u slučajevima koji je odnose na pružanje pojedinačne i kolektivne pomoći optuženim za ratne zločine Radovanu Karadžiću i Ratku Mladiću;

Uvjeren da je ovo ograničenje ukidanja zabrane nužno kao rezultat sljedećih čimbenika: (1) bezrezervna suradnja sa MKSJ-om neophodna je radi dalje obnove, pomirenja i integracije zemlje; (2) napredak Bosne i Hercegovine u tom smislu nije bio toliko značajan kao u drugim oblastima i (3) vraćanje tih osoba u javni život još uvijek predstavlja prijetnju da se unazade nedavno postignuti ograničeni pomaci;

S obzirom da je Vijeće za opće poslove i vanjske odnose Vijeća Europske unije u svojim prethodno navedenim zaključcima ponovilo ovaj zaključak podvlačeći potrebu za ubrzanim i intenzivnom saradnjom s MKSJ-om kao preduvjet za brzo i zadovoljavajuće zaključivanje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju;

Uzimajući u obzir to da je proces liberalizacije dosadašnjih smjenjivanja trajan i da je to proces koji se u narednom periodu može ili proširiti ili vratiti na početak, ovisno o cijelom nizu čimbenika, uključujući i napredovanje Bosne i Hercegovine ka euro-atlantskoj integraciji;

I dalje svjestan potrebe da se u odgovarajućoj mjeri uspostavi ravnoteža javnog dobra s pravima pojedinaca i potrebe da politika ide ukorak s promjenama u političkim okolnostima;

Iz prethodno utvrđenih razloga visoki predstavnik ovim donosi sljedeću:

ODLUKU

kojom se ukida zabrana obnašanja dužnosti u političkim strankama izrečena u odlukama visokog predstavnika o smjenjivanju dužnosnika

Članak 1.

Izuzetno od odredaba odluke visokog predstavnika kojom se određenoj osobi zabranjuje obnašanje dužnosti u političkim strankama, ovom Odlukom se osobama na koje se primjenjuju takve odluke daje pravo da obnašaju dužnosti na mjestu u političkim strankama.

Članak 2.

Ova Odluka se na bilo koji način ili u bilo kakvom vidu ne primjenjuje, bilo izravno ili neizravno, na bilo koju osobu na koju se odnosi odluka visokog predstavnika o zabrani obnašanja javnih dužnosti ili dužnosti u političkim strankama iz razloga izravno ili neizravno vezanih za nepostojanje suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju.

Članak 3.

Radi otklanjanja svake sumnje, ova Odluka nema povratno dejstvo. Ovom Odlukom se samo omogućava osobama na koje se ona odnosi da od dana njenog donošenja obnašaju dužnosti na mjestima koja spadaju u predmet primjene ove Odluke. Ova Odluka ni izričito niti upućivanjem ne daje pravo da osobe nastave vršiti poslove na mjestima na kojima su se nalazile u suprotnosti s bilo kojom odlukom o smjenjivanju i pratećom zabranom.

Članak 4.

Ukoliko su odredbe ove Odluke u suprotnosti s domaćim zakonodavstvom po bilo kojem od predmeta koji su njome obuhvaćeni, ova Odluka će biti mjerodavna.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

Sarajevo , 7. srpnja 2006.

*Dr. Christian Schwarz-Schilling
Visoki predstavnik*